

‘İslamcılık tartışmaları’nın hedefi neydi?

Akif Emre, 20 Ağustos 2016

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/akifemre/islamcilik-tartismalarinin-hedefi-neydi-2031314>

Hatırlarsanız bundan tam dört yıl önce Temmuz 2012'de Türkiye'de bir 'İslamcılık tartışması' başlatılmıştı. Tartışmayı en şiddetli karşıtlıkta sürdürenler de aynı gazetenin yazarlarıydı. İlk bakışta birbirine zıt düşünceyi savunan yazarlar aynı gazetede karşılıklı olarak memleketin en önemli siyasi, dini, entelektüel düşünce akımlarından birine dair kıyasıya tartışma yürütüyordu. Bu fikir tartışmasına, farklı yayınlardan kendini İslamcı olarak tanımlayanlar da dahil olmak üzere kabarık bir isim listesi dahil oldu. Sonuçta o zaman "kayıkçı kavgası"na benzettiğim bu tartışma sanılanın aksine son derece yetersiz, derinliksiz, en azından bazı isimler ve de yayınlandığı mecra açısından samimiyetsiz bir tartışma olarak kaldı.

Yapılan tartışmaların sonunda zihinlerde şu imaj tortusu kalacaktır: İslamcılık tüm iddialarını tüketmiş, mevcut iktidara eklemiş, düşünsel kaynakları kurumuş statükoyu temsil eder hale gelmiş bir akımdı! Bu algının ve sonraki adımın yerleşmesi için yeterince kurgu ve aktör sahaya sürülecekti. İslamcılar tek hedefi iktidar olmaktı, AK Parti iktidarı bu imkânı onlara cömertçe sunmuştu. Dahası modern dünyanın sorunlarına bir cevap olmaktan çok iktidar nimetine gark olmayı yeğleyen bir akım olarak İslamcılık iktidar partisine temsil ediliyordu. Yani “AKP bir İslamcı siyasi örgüttü”, dolayısıyla Türkiye'yi yönetenler, dünyada terör ve şiddetle eş anlamlı olarak algılanan İslamcılardı.

Entelektüel düzlemde bir fikir tartışması gibi başlayan İslamcılık yazışmaları siyasal bir projenin parçası olduğu, kimin neyi savunduğundan çok medyatik bir algı operasyonu yapıldığı pek fark edilmedi. Sonuçta ortaya çıkan İslamcılık algısının gerçeği temsil edip etmediğinden ziyade Batılılar nezdinde kimin köktenci-Batı karşıtı, terörle özdeşleştirilen İslamcı sayıldığı; kimin Batı ile uyumlu, ılımlı/modern İslam'ı temsiliyetinin tescili meselesiydi.

İşin tuhaf tarafı AK Parti hiçbir zaman kendini İslamcı olarak tanımlamasa, sosyolojik gerçekliği bir tarafa, siyasal çizgi olarak kendini muhafazakâr ve demokrat saysa da birileri İslamcılık hanesine yazmaya ant içmiş görünüyordu. Üstelik Türkiye'ye ılımlı İslam projesinin dışarıdan dayatıldığından şikayetçi olan laik-batıcı kesimler de Zaman gazetesindeki bu kayıkçı kavgasında İslamcılık karşısında taraf olmayı seçeceklerdi. Zaman'ın temsil ettiği zihniyet modern, Batı ile barışık, seküler değerleri savunurken iktidar partisi terörü çağrıştıran İslamcı (İslamî değil İslamist vurgusu önemliydi) yakıştırmalarını özellikle kullanıyordu.

Bugün geriye dönüp bakıldığında İslamcılık akımının gerçekte ne olduğu, neyi temsil edip neleri reddettiği, AK Parti'nin yerinden bağımsız olarak bir medya operasyonu yürütülmüştü. Bugün 15

Temmuz darbesi karşısında resmi tanımlama ile Fetullahçı Terör Örgütü'nün karşısına geçenlerin önemli kısmı o dönem İslamcılık algısı üzerinden bu örgütün yanında yer almıştı.

Batı kamuoyunda Türkiye'nin Ortadoğu'daki şiddet ve terör örgütleriyle eş algılanmasında bu yapının başlangıcından itibaren ana akım İslami hareketlere duyduğu husumet yatıyor. Her anlamda dini, fikri, siyasi eklemlemeye hazır zihnin Batılılara şirin görünmek adına bu memleketin yerli oluşumunu ihbar edici, anlam ve imajını iğdiş edici her tür propagandayı yapmaktan geri kalmadı. Özetle liberallerden muhafazakârlara, eski İslamcısından yeni demokratlarına kadar geniş aydın kesimi bu nüfuz casusluğunun şifresini çözmekte miyop kaldılar.

Bugün kan dökmekten çekinmeyen bu yapıdan, İslamcılarını ne ile suçluyorsa aynı şeyleri fiili olarak gerçekleştirmiş hiyerarşik bir şiddet ve terör ağı ortaya çıkmıştır. Batı medyasında hala ısrarla kullanılan 'İslam'ın barışçı yüzü' adı altında yapılan PR çalışmasının emperyal bir projenin farklı boyutu olduğu daha net anlaşılıyor. Burada söz konusu olan sadece algı operasyonu yahut medyatik bir yanılgı değil bizzat zihinsel olarak Batı ile İslam adına girişilen ilişki biçimidir.

Batıdaki medya üzerinden yaygınlaştırılan kanaat siyasi bir tercihin yansımasıdır ve buna uygun yapılarla iş tutulmasıdır. Bu politika da sabahtan akşama değişmez. Ancak kullanılacak karşı dilin belli direnç kanallarını etkileyebileceği de açıktır.

Söz gelimi hala dini lider, dini grup başlığı altında tanımlanırken ısrarla bir kült olmadığını altının çizilesi çok şey söylüyor. Modern bir kült olmasının Batıdaki karşılığı ile dini bir grup olarak tanımlanması arasında önemli farklar vardır.

Türkiye'de darbeciliğe kadar varacak siyasal çatışma öncesi medya ve siyaset üzerinden yürütülen İslamcılık algısı nasıl maharetle yürütüldü ise gerçeğin ortaya çıkmasında daha tutarlı, kapsamlı bir medya diline ihtiyaç vardır. Günlük öfkelere kendi kendine propaganda yapmak yerine hakikatin açığa çıkarılması, adaletin temini için düşünsel derinliği olan kapsayıcı bir dil geliştirilmesine ihtiyaç var.